

“УСАН ЗАМЫН ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛД ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТЫН ҮЗЛЭГ ХИЙХ, ТОО БҮРТГЭЛ ХӨТЛӨХ, УЛСЫН ДУГААР, ГЭРЧИЛГЭЭ ОЛГОХ ЖУРАМ”-ЫН ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

Монгол Улсад 1990 оноос өмнө Хөвсгөл нуураар ОХУ-тай өргөн хэрэглээний бараа, шатах тослох материалыг импортлох, мал аж ахуйн гаралтай түүхий эдийг экспортлохдоо усан замын тээврийг түлхүү ашиглаж байснаар усан замын тээврийн салбар үүсч хөгжих үндэс суурь тавигдсан юм. Тус улстай усан замаар хийгдэж байсан импортын бараа, ачаа эргэлт бүрэн зогсож, өмч хувьчлагдсан, хөдлөх бүрэлдэхүүн хуучирсан, мөн байгаль орчны асуудал зэрэг шалтгааны улмаас усан замын тээврийн салбар 2000 оны дунд үе хүртэл зогсонги байдалд орсон.

2000 оноос эхлэн Хөвсгөл нуурт цөөн тооны хувийн завь бүхий нутгийн иргэд аялал жуулчлалын зориулалтаар усан замын тээврийн үйл ажиллагаа эрхэлж эхэлсэн бөгөөд усан замын тээврийн асуудлыг тусгай хуулиар зохицуулах хүртэл Засгийн газрын 2002 оны 40 дүгээр тогтоолоор баталсан “Усан замын тээврийн хэрэгсэлд хяналт тавьж бүртгэх түр журам”-аар усан замын тээврийн хэрэгслийн хөвөлтийн аюулгүй байдал, тээвэрлэлтийн болон техник ашиглалтын шаардлагыг хангуулах, хүн ам, хүрээлэн байгаа байгаль орчинд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх нөхцөл бүрдүүлэх чиглэлээр төрийн хяналт тавих, усан замын тээврийн хэрэгсэлд техникийн хяналтын үзлэг, тооллого явуулж, бүртгэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулж байсан. Тухайн үед Хөвсгөл нуурт 10 хүрэхгүй усан замын тээврийн хэрэгсэл бүртгэгдэж байсан.

Зам, тээврийн хөгжлийн яамнаас 2017 онд улсын хэмжээнд зохион байгуулсан усан замын тээврийн хэрэгслийн техникийн үзлэг, тооллогоор 150 орчим усан замын тээврийн хэрэгсэл хамрагдсан бөгөөд цаашид энэ тоо нэмэгдэх хандлагатай байна.

Одоогоор иргэд, аж ахуйн нэгжүүд “завины үйлчилгээ” буюу усан замын тээврийн үйлчилгээг Хөвсгөл нуур болон Монгол орны бусад томоохон гол, мөрөн, нуурыг түшиглэн явуулж байгаа бөгөөд аялагчдын тоо өсөн нэмэгдэхийн хэрээр усанд хүний амь нас осолдох эрсдэл сүүлийн жилүүдэд ихэсч байгаа нь цаашид усан замын тээврийн бүртгэл, хяналтын тогтолцоог сайжруулах эрх зүйн зохицуулалтыг улам боловсронгуй болгох шаардлага бий болж байна.

Усан замын тээврийн хяналтыг хэрэгжүүлэх үүрэг бүхий улсын байцаагчийн орон тоог нэмэгдүүлэх зорилгоор орон нутгийн байгаль хамгаалагч нь өөрийн хариуцсан нутаг дэвсгэртээ орших гол, мөрөн, нуурт усан замын тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаанд хяналт тавихаар “Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль”-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан. ЗТХЯ-наас орон нутгийн байгаль хамгаалагчдыг усан замын тээврийн хяналтыг хэрэгжүүлэх талаар хуульд заасан эрх, үүргээ хэрэгжүүлэн ажиллахад нь дэмжлэг үзүүлэх сургалтыг 2018 онд зохион байгуулахаар төлөвлөөд байна.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрт тусгагдсаны дагуу Зам, тээврийн хөгжлийн яам байгаль орчинд ээлтэй усан замын тээврийг хөгжүүлэхэд анхаарч төрийн байгууллагууд, хувийн хэвшил, иргэд хоорондын уялдаа холбоог сайжруулах ажлын хүрээнд салбарын гол хууль болох “Усан замын тээврийн тухай хууль”-ийн шинэчилсэн найруулгыг 2017 онд

батлуулсан. Уг хуулинд усан замын тээврийн хэрэгслийн ангилал тогтоох, хөдөлгүүрийн хүчин чадал, уртаас нь хамааруулан улсын бүртгэлд бүртгэх /10-аас дээш морины хүчтэй, 3м-ээс илүү урттай/, усан замын тээврийн хэрэгслийн шилжилт хөдөлгөөнийг заавал бүртгэх, усан замын тээврийн хэрэгслийн техникийн хяналтын үзлэгийг жил бүр хийх, усан замын тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал, зорчигчийн болон жолоочийн амь насны даатгалын асуудал зэрэг зохицуулалтууд хуульд шинээр тусгагдсан болно.

Шинэчлэн батлагдсан хуулийг олон нийтэд сурталчилах, хэрэгжилтийг зохион байгуулах арга хэмжээнүүдийг ЗТХЯ-наас авч хэрэгжүүлж байна. Тухайлбал, усан замын тээврийн салбарын эрх зүйн актуудыг шинээр болон шинэчлэн боловсруулах үүрэг бүхий Ажлын хэсгийг байгуулан ажиллаж байна.

“Усан замын тээврийн тухай” хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.3 дахь заалтад дээрх журмыг усан замын тээврийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батлахаар заасан тул усан замын тээврийн бүртгэл, хяналттай холбоотой харилцааг нарийвчлан зохицуулах зорилгоор Зам, тээврийн сайд, Байгаль орчин ногоон хөгжлийн сайдын хамтарсан 2014 оны 138/А-208 дугаар тушаалаар баталсан “Усан замын тээврийн хэрэгсэлд техникийн болон экологийн хяналтын үзлэг хийх, тоо бүртгэл хөтлөх, улсын дугаар олгох журам”-ыг шинэчлэн боловсруулаад байна.

Журмын төслийн ерөнхий бүтэц, зохицуулах харилцаа, хамрах хүрээ

Энэхүү журмаар усан замын тээврийн үйл ажиллагааг байгаль орчинд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүйгээр эрхлэн явуулах, усан замын тээврийн хэрэгсэлд техникийн хяналтын үзлэг хийх, усан замын тээврийн хэрэгслийн бүрэн бүтэн байдал, техникийн аюулгүй ажиллагааг хангах үйл ажиллагаа, усан замын тээврийн хэрэгслийн тоо бүртгэл хөтлөх, тээврийн хэрэгслийн улсын дугаар, гэрчилгээ олгох, шилжилт хөдөлгөөн хийхтэй холбогдсон харилцааг тус тус зохицуулна.

Журмын төсөл нь 10 зүйл, 87 заалттай. Энэхүү журмыг хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон (оношлогооны хуудас, тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээ, бүртгэлийн маягт) баримт бичгийн загварыг батлах юм.

“Усан замын тээврийн хэрэгсэлд техникийн хяналтын үзлэг хийх, тоо бүртгэл хөтлөх, улсын дугаар олгох журам”-ын төсөлд усан замын тээврийн хэрэгслийн бүртгэлийн үйл ажиллагаатай холбоотой зохицуулалтаас гадна техникийн хяналтын үзлэг явуулах, хөдөлгүүр болон бусад техник, тоног төхөөрөмж, аврах хэрэгсэл зэрэг тээврийн хэрэгслийн бүрэн байдлыг шалгах, усан замын тээврийн хэрэгслийн хөвөлтийн аюулгүй байдлыг хангахтай холбогдсон хэд хэдэн зохицуулалтуудыг нэмж тусгасан байна. Мөн тоо бүртгэл, техникийн үзлэгт хамруулахад шаардлагатай баримт бичгийн жагсаалтыг үйлчлүүлэгчдийг аль болох чирэгдүүлэхгүй байхаар журмын төсөлд тусгасан.

Усан замын тээврийн хэрэгслийн өмчлөгч, жолооч нь “Усан замын тээврийн тухай” хуулийн 17.1-17.3-т заасан даатгалд даатгуулаагүй тохиолдолд тухайн тээврийн хэрэгслээр усан замын хөвөлтөд оролцох, тээврийн хэрэгслийг техникийн хяналтын үзлэгт оруулах, улсын бүртгэлд бүртгэх зэргийг хориглох талаар хуулийн 17.4.-т заасны дагуу холбогдох баримт бичгүүдийг үндэслэн усан замын тээврийн

хэрэгслийг техникийн үзлэгт оруулах, бүртгэж байх зохицуулалтыг журмын төслийн 2 дугаар зүйлийн 2.3.3, 3 дугаар зүйлийн 3.5.7, 4 дүгээр зүйлийн 4.2.6. дахь заалтуудад шинээр тусгасан.

“Усан замын тээврийн хэрэгсэлд техникийн хяналтын үзлэг хийх, тоо бүртгэл хөтлөх, улсын дугаар олгох журам”-ын төсөлд гол, мөрөн, нуур бүхий аймгуудын Мэргэжлийн хяналтын газар, холбогдох төрийн болон төрийн бус байгууллагуудаас ирүүлсэн саналуудыг тусгаж, усан замын тээврийн үйлчилгээ эрхлэгч иргэд, аж ахуйн нэгж болон завь жолоодогчдын дунд хэлэлцүүлэг зохион байгуулж санал авах, Зам, тээврийн хөгжлийн яам болон түүний харьяа Монгол Улсын Далайн захиргааны албан ёсны цахим хуудсанд журмын төслийг байрлуулж, олон нийтийн санал авах ажлыг Захиргааны ерөнхий хуулийн шаардлагын дагуу зохион байгуулсан болно.

ЗАМ, ТЭЭВРИЙН ХӨГЖЛИЙН ЯАМ

“Усан замын тээврийн хэрэгсэлд техникийн хяналтын үзлэг хийх, тоо бүртгэл хөтлөх, улсын дугаар, гэрчилгээ олгох журам”-ын төсөлд хийсэн нөлөөллийн шинжилгээ

1. Журам батлуулах үндэслэл, шаардлага

Монгол улсын томоохон гол, мөрөн нууруудад 2017 оны байдлаар улсын хэмжээнд 150 орчим усан замын тээврийн хэрэгсэл тоологдож үүнээс улсын бүртгэлтэй усан замын тээврийн хэрэгсэл 111 байна. Мөн усан замын тээврийн зорчигч тээвэрлэлт өсч 2017 оны статистикийн мэдээгээр Хөвсгөл нуурт усан замын тээврийн хэрэгслээр 20550 зорчигч тээвэрлэсэн байна.

“Усан замын тээврийн тухай хууль”-ийн холбогдох заалтуудыг хэрэгжүүлэх, зорчигч тээвэрлэлт жил бүр өсөн нэмэгдэж байгаатай холбогдуулан усан замын тээврийн хяналтыг улам сайжруулах зорилгоор “Усан замын тээврийн хэрэгсэлд техникийн хяналтын үзлэг хийх, тоо бүртгэл хөтлөх, улсын дугаар, гэрчилгээ олгох журам”-ын төслийг шинэчлэн боловсруулж, батлуулах шаардлагатай болсон.

Монгол Улсын “Усан замын тээврийн тухай хууль”-ийн 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэхь заалтад “Усан замын тээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, эсхүл түүний эрх олгогдсон байгууллагаас усан замын тээврийн хэрэгслийн хүн амын эрүүл мэнд, байгаль орчинд сөрөг нөлөө үзүүлэх хүчин зүйлсийн зөвшөөрөгдөх хэмжээний түвшин, тээвэрлэлтийн болон техник ашиглалтын дүрмийн шаардлага хангасан байдалд техникийн хяналтын үзлэгийг жил бүр явуулж, усан замын тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээнд тухай бүр тэмдэглэл хийнэ” гэж заасны дагуу 3 жил тутамд хийдэг байсан үзлэг тооллогыг жил бүр хийх болсонтой холбогдуулан журмын төслийг шинэчлэн боловсруулахаар зорьсон болно.

Усан замын тээврийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.3 дахь заалтад “Усан замын тээврийн хэрэгсэлд техникийн хяналтын үзлэг хийх, тоо бүртгэл хөтлөх, улсын дугаар олгох” журмыг усан замын тээврийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батлана гэж тусгасан бөгөөд Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэгт, “Монгол Улсын сайд эрх хэмжээнийхээ асуудлаар хууль, Улсын Их Хурлын тогтоол, Засгийн газрын тогтоол, тэдгээрээс батлан гаргасан бусад шийдвэрт нийцүүлэн тушаал гаргаж, биелэлтийг хангах” Монгол Улсын Яамны эрх зүйн тухай хуулийн 7.1.1, “Яам нь сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд хууль тогтоомж, Ерөнхийлөгчийн зарлиг, Засгийн газрын шийдвэр, үүрэг даалгаврыг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулж, биелэлтийг хангуулах” гэж тус тус заасан нь энэхүү журмыг батлах үндэслэл болж байна.

2. Дүрмийн төслийн ерөнхий бүтэц, зохицуулах харилцаа, хамрах хүрээ

Энэхүү журмаар усан замын тээврийн үйл ажиллагааг байгаль орчинд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүйгээр эрхлэн явуулах, усан замын тээврийн хэрэгсэлд техникийн хяналтын үзлэг хийх, усан замын тээврийн хэрэгслийн бүрэн бүтэн байдал, техникийн аюулгүй ажиллагааг хангах үйл ажиллагаа, усан замын тээврийн хэрэгслийн тоо бүртгэл хөтлөх, тээврийн хэрэгслийн улсын дугаар, гэрчилгээ олгох, шилжилт хөдөлгөөн хийхтэй холбогдсон харилцааг тус тус зохицуулна.

3. Журмын төсөл батлагдсаны дараа эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол нь аливаа байдлаар хөндөгдөж болохуйц бүлгийг тодорхойлох

Журмын төсөл батлагдсаны дараа усан замын тээврийн хэрэгслээр ажил, үйлчилгээ эрхэлж буй хүн, хуулийн этгээдийн эрх, хууль ёсны ашиг, сонирхол нь ямар нэг байдлаар хөндөгдөхгүй.

4. Хүний эрх, эрх чөлөөг хязгаарласан, өрсөлдөөнийг хязгаарласан, эдийн засаг, нийгмийн болон бусад үйл ажиллагаанд саад хориг учруулсан, аливаа хүнд суртал, авлига гарах нөхцөл боломж бүрдүүлсэн байж болзошгүй зохицуулалт агуулж байгаа эсэх

Энэхүү журмын төсөлд хүний эрх, эрх чөлөө, өрсөлдөөнийг хязгаарласан, эдийн засаг, нийгмийн болон бусад үйл ажиллагаанд саад хориг учруулсан, аливаа хүнд суртал, авлига үүсэх нөхцөл бүрдүүлсэн зохицуулалт агуулаагүй болно.

5. Тухайн асуудлыг зохицуулж байгаа урьд нь батлагдсан шийдвэр байгаа эсэх, тушаалыг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай хүний нөөц, санхүү эдийн засгийн тогтолцоо.

Журмын төсөлд тусгагдсан харилцааг өмнө нь Зам, тээврийн сайд, Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайдын 2014 оны 06 дугаар сарын 02-ны өдрийн 138/А-208 дугаартай хамтарсан тушаалаар баталсан журмаар зохицуулж байна.

Тавигдаж буй шаардлагын дагуу журмыг шинээр боловсруулсан бөгөөд түүнийг хэрэгжүүлэхэд хүний нөөц, санхүү, эдийн засгийн зардал шаардагдахгүй болно.

ЗАМ, ТЭЭВРИЙН ХӨГЖЛИЙН ЯАМ

ЗАМ, ТЭЭВРИЙН ХӨГЖЛИЙН САЙДЫН
ТУШААЛ

Журам шинэчлэн батлах тухай

20.... оны дугаар
сарын-ны өдөр

Дугаар

Улаанбаатар хот

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 2 дахь заалт, Усан замын тээврийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.3 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. “Усан замын тээврийн хэрэгсэлд техникийн хяналтын үзлэг хийх, тоо бүртгэл хөтлөх, улсын дугаар олгох журам”-ыг нэгдүгээр, усан замын тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээний загварыг хоёрдугаар, усан замын тээврийн хэрэгслийн хувийн хэргийн загварыг гуравдугаар, усан замын тээврийн хэрэгслийн улсын дугаарын тэмдэглэгээ, хэмжээг дөрөвдүгээр, усан замын тээврийн хэрэгслийн техникийн хяналтын үзлэг, оношлогооны хуудасны загварыг тавдугаар, усан замын тээврийн хэрэгслийн бүртгэлийн маягтын загварыг зургаадугаар хавсралтаар тус тус шинэчлэн баталсугай.

2. Энэхүү журмын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Зам, тээврийн хөгжлийн яамны Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газар /Т.Гомбосүрэн/- т үүрэг болгосугай.

3. Энэхүү журам шинэчлэн батлагдсантай холбогдуулан Зам, тээврийн сайд, Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайдын хамтарсан 2014 оны 06 дугаар сарын 02-ны өдрийн 138/А-208 дугаар тушаалыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

САЙД

Ж.БАТ-ЭРДЭНЭ

Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын
20... оны ... дүгээр сарын ... өдрийн
... тоот тушаалын нэгдүгээр хавсралт

УСАН ЗАМЫН ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛД ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТЫН ҮЗЛЭГ ХИЙХ, ТОО БҮРТГЭЛ ХӨТЛӨХ, УЛСЫН ДУГААР, ГЭРЧИЛГЭЭ ОЛГОХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Энэхүү журмын зорилго нь усан замын тээврийн үйл ажиллагааг байгаль орчинд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүйгээр эрхлэн явуулах, усан замын тээврийн хэрэгсэлд техникийн хяналтын үзлэг хийх, усан замын тээврийн хэрэгслийн бүрэн бүтэн байдал, техникийн аюулгүй ажиллагааг хангах, усан замын тээврийн хэрэгслийн тоо бүртгэл хөтлөх, тээврийн хэрэгслийн улсын дугаар, гэрчилгээ олгох, шилжилт хөдөлгөөн хийхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

1.2. Усан замын тээврийн хэрэгслийн тоо бүртгэл хөтлөх, тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээ болон улсын дугаар олгох, шилжилт хөдөлгөөн хийх үйл ажиллагааг усан замын тээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас эрх олгосон захиргааны байгууллага эрхлэн явуулах бөгөөд усан замын тээврийн хэрэгслийн бүртгэл, мэдээллийн сан бүрдүүлж, лавлагаа гаргана.

1.3. Усан замын тээврийн тухай хуулийн 17 дугаар зүйлд заасны дагуу жолоочийн хариуцлагын даатгал, бусдын амь насны даатгал, жолоочийн амь нас, эрүүл мэндийн даатгал хийлгэсэн усан замын тээврийн хэрэгслийг техникийн хяналтын үзлэгт оруулна.

1.4. Техникийн хяналтын үзлэгийн үед усан замын тээврийн хэрэгслийн марк, улсын дугаар, хөдөлгүүрийн дугаар, төрөл, зориулалт зэргийг усан замын тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээтэй тулгаж үзэх бөгөөд усан замын тээврийн хэрэгсэлд зайлшгүй шаардагдах нэмэлт хэрэгслийн /галын хор, ослын дохио, уяа оосор, эмийн сан г.м./ бүрдэл, ашиглалтын шаардлага зэргийг шалгана.

1.5. Усан замын тээврийн хэрэгслийн техникийн хяналтын үзлэгийг жилд нэг удаа явуулах ба шаардлагатай тохиолдолд ээлжит бус үзлэг хийж болно.

1.6. Энэхүү журмын хэрэгжилтэд усан замын тээврийн хяналтын улсын байцаагчид хяналт тавина.

Хоёр. Усан замын тээврийн хэрэгслийн техникийн хяналтын үзлэг хийх.

2.1. Усан замын тээврийн хэрэгслийн техникийн хяналтын үзлэгийг холбогдох техникийн шаардлага, стандартын дагуу жил бүр хөвөлтийн улирал эхэлснээс хойш 14 хоногийн дотор явуулна.

2.2. Техникийн хяналтын үзлэгээр усан замын тээврийн хэрэгсэлд тавигдах техникийн дараах шаардлагуудыг хангаж буй эсэхийг шалгана.

- 2.2.1. хөдөлгүүрийн аюулгүй ажиллагаа;
- 2.2.2. хөдөлгүүрээс ялгарч буй утааны бохирдол байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийн зөвшөөрөгдөх хэмжээнд байгаа эсэх;
- 2.2.3. их биеийн даац, хөдөлгүүрийн багтаамж;
- 2.2.4. их биеийн бүрэн бүтэн байдал (цоорсон, цуурсан, элэгдсэн эсэх);
- 2.2.5. шатахууны савны битүүмжлэл, шатах тослох материал алдагдаж буй эсэх;
- 2.2.6. аврах хантааз нь стандартын болон ашиглалтын шаардлага бүрэн хангаж, зорчигчдын суудлын тоонд хүрэлцэхүйц хэмжээнд байгаа эсэх /хүүхдэд болон том хүнд зориулсан/;
- 2.2.7. бусад аврах хэрэгсэл болон гал унтраах хэрэгсэл шаардлага хангаж байгаа эсэх;
- 2.2.8. гэрлэн ба дуут дохионы хэвийн ажиллагаа, бүрэн бүтэн байдал;
- 2.2.9. ус шавхагч насосын хэвийн ажиллагаа;

2.3. Усан замын тээврийн хэрэгслийн техникийн хяналтын үзлэгийг дараах баримт бичгийг үндэслэн явуулна. Үүнд:

- 2.3.1. Усан замын тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээ
- 2.3.2. Улсын тэмдэгтийн хураамж болон бусад холбогдох албан татварыг төлсөн баримт;
- 2.3.3. Хуульд заасан даатгалд даатгуулсан баримт;
- 3.3.4. Энэхүү журмын 2.3-д заасан баримт бичгүүдийг бүрдүүлээгүй тохиолдолд техникийн хяналтын үзлэгт хамруулахгүй.

2.4. Усан замын тээврийн хэрэгсэлд ээлжит бус техникийн хяналтын үзлэгийг дараах тохиолдолд хийж болно.

- 2.4.1. Техникийн хяналтын үзлэгт хамрагдсан усан замын тээврийн хэрэгсэлд зайлшгүй шаардлагаар их засвар үйлчилгээ хийлгэж, хөдөлгүүр сольсон тохиолдолд өмчлөгч, эзэмшигч хүсэлт гаргасан бол;
- 2.4.2. Байгаль орчинд сөргөөр нөлөөлж болзошгүй нөхцөл байдал үүссэн болон хөвөлтийн аюулгүй байдлын шаардлага хангахгүй байгаа талаар иргэдээс санал, гомдол гаргасан тохиолдолд;

2.5. Техникийн хяналтын үзлэгээр орж тэнцсэн усан замын тээврийн хэрэгслийн техникийн хяналтын үзлэг, оношлогооны хуудсанд тухайн техникийн хяналтын үзлэгийг хариуцсан гүйцэтгэсэн эрх бүхий албан тушаалтан, улсын байцаагч гарын үсэг зурж баталгаажуулна.

2.6. Эвдрэл, гэмтлийн улмаас хөвөлтөд гарах боломжгүй усан замын тээврийн хэрэгслийг өмчлөгч, эзэмшигч нь бүртгүүлж, гэрчилгээнд энэ тухай тэмдэглэл хийлгүүлнэ.

2.7. Цаашид ашиглах боломжгүй болсон усан замын тээврийн хэрэгслийг ашиглахыг хориглосон тухай тэмдэглэгээг гэрчилгээний “тусгай тэмдэглэл” хэсэгт хийж, гэрчилгээг хураан авна.

2.8. Үзлэг шалгалтын дүнг тэмдэглэсэн усан замын тээврийн хэрэгслийн техникийн хяналтын үзлэг, оношлогооны хуудсыг 2 хувь үйлдэж нэг хувийг усан замын тээврийн хэрэгслийн өмчлөгч, эзэмшигчид өгнө.

Гурав. Усан замын тээврийн хэрэгслийг бүртгэх, улсын дугаар гэрчилгээ олгох.

3.1. Хяналтын үзлэгт хамрагдсан усан замын тээврийн хэрэгслийг өмчлөгч, эзэмшигч иргэн, хуулийн этгээдийн хаягаар бүртгэж, харьяалах орон нутгийн нэрийг илэрхийлэх ялгах тэмдэг бүхий улсын дугаар, гэрчилгээ олгоно;

3.2. Өмчлөгч, эзэмшигч нь улсын дугаарын зэрэгцээ усан замын тээврийн хэрэгсэлдээ нэр өгөх хүсэлт гаргасан бол, түүний санал болгосон нэрийг бусад усан замын тээврийн хэрэгсэлд олгосон нэртэй давхардуулалгүйгээр олгоно;

3.3. Усан замын тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээг загварын дагуу хэвлүүлэх, нууцлалын шаардлагыг хангасан байна.

3.4. Бага оврын усан онгоц, завь, катер эзэмшигч нь энэхүү журмын 3 дугаар хавсралтаар баталсан загварын дагуу тээврийн хэрэгслийн хувийн хэрэг хөтлөх бөгөөд хувийн хэргийг төрийн захиргааны төв байгууллагаас эрх олгосон захиргааны байгууллага олгоно.

3.5. Усан замын тээврийн хэрэгслийг шинээр бүртгэж, улсын дугаар, гэрчилгээг дараах баримт бичгийг үндэслэн олгоно. Үүнд:

3.5.1. Өмчлөгч, эзэмшигч нь иргэн бол иргэний үнэмлэхийн хуулбар, өргөдөл (энэхүү журмын зургаадугаар хавсралтаар баталсан маягаар), хуулийн этгээд бол улсын бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар, албан хүсэлт;

3.5.2. Усан замын тээврийн хэрэгслийн үйлдвэрлэгчийн техникийн дагалдах баримт бичиг;

3.5.3. Импортоор оруулж ирсэн бол гаалийн бүрдүүлэлтийн мэдүүлэг, эсхүл бүрдүүлэлт хийснийг нотолсон гаалийн байгууллагын тодорхойлолт;

3.5.4. Усан замын тээврийн хэрэгслийг Монгол Улсад үйлдвэрлэж, угсарсан бол түүнийг нотолсон баримт бичиг;

3.5.5. Усан замын тээврийн хэрэгслийг техникийн үзлэг, оношлогоонд оруулсан баримт бичиг;

3.5.6. Улсын тэмдэгтийн хураамж болон бусад холбогдох татвар, хураамж төлсөн баримт;

3.5.7. Хуульд заасан даатгалд даатгуулсан баримт;

3.5.8. Энэхүү журмын 3.5-д заасан баримт бичгүүдийг бүрдүүлээгүй тохиолдолд бүртгэхгүй.

Дөрөв. Усан замын тээврийн хэрэгслийн шилжилт хөдөлгөөн, өөрчлөлтийг бүртгэх.

4.1. Дараах тохиолдолд усан замын тээврийн хэрэгслийн шилжилт хөдөлгөөн, өөрчлөлтийг бүртгэнэ. Үүнд :

4.1.1. Өмчлөгч иргэн, хуулийн этгээд нь усан замын тээврийн хэрэгслээ бусдад шилжүүлэх хүсэлт гаргасан;

4.1.2. Өмчлөгч иргэн болон хуулийн этгээдийн оршин байгаа хаяг өөрчлөгдсөн;

4.1.3. Усан замын тээврийн хэрэгслийн хөдөлгүүр өөрчлөгдсөн;

4.1.4. Өмчлөгч хуулийн этгээд татан буугдсан, улсын бүртгэлээс хасагдсан эсхүл өмчлөгч иргэн нас барсан;

4.2. Усан замын тээврийн хэрэгслийн шилжилт, хөдөлгөөнийг дараах баримт бичгийг үндэслэн бүртгэнэ;

4.2.1. Өмчлөгч иргэн болон хуулийн этгээд тээврийн хэрэгслээ бусдад шилжүүлэхийг хүссэн өргөдөл (энэхүү журмын зургаадугаар хавсралтаар баталсан маягтаар), хуулийн этгээд бол албан бичиг, шийдвэр;

4.2.2. Иргэн, хуулийн этгээдийн хооронд байгуулсан өмчлөлөө шилжүүлсэн гэрээ /нотариатаар гэрчлүүлсэн/;

4.2.3. Гэрээний талуудын иргэний үнэмлэх, хуулийн этгээд бол улсын бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар;

4.2.4. Усан замын тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээ;

4.2.5. Улсын тэмдэгтийн хураамж төлсөн баримт;

4.2.6. Хуульд заасан даатгалд даатгуулсан баримт;

4.2.7. Энэхүү журмын 4.2-д заасан баримт бичгүүдийг бүрдүүлээгүй тохиолдолд бүртгэхгүй.

4.3. Усан замын тээврийн хэрэгслийн өмчлөгч нас барсан тохиолдолд өв залгамжлалын гэрчилгээ болон хууль ёсны өвлөгчөөр тогтоосон шүүхийн шийдвэрийг үндэслэн бүртгэнэ.

4.4. Усан замын тээврийн хэрэгслийн хөдөлгүүр өөрчлөгдсөн тохиолдолд тухайн өөрчлөлт нь стандартын шаардлага хангаж байгааг нотолсон техникийн хяналтын үзлэгийн дүгнэлт, өмчлөгчийн хүсэлтийг үндэслэн гэрчилгээнд өөрчлөлтийг бүртгэнэ.

4.5. Өмчлөгч хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлээс хасагдсан шийдвэр, татан буугдсан бол үүсгэн байгуулагчийн шийдвэр, хүсэлт, улсын бүртгэлийн байгууллагын тодорхойлолтыг үндэслэн тээврийн хэрэгслийн шилжилт, хөдөлгөөнийг бүртгэнэ.

Тав. Усан замын тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээний нөхөн олголт.

5.1. Усан замын тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээг үрэгдүүлсэн тохиолдолд дараах баримт бичгийг үндэслэн нөхөн олгоно. Үүнд:

5.1.1. үрэгдүүлсэн гэрчилгээг нөхөн олгохыг хүссэн иргэний өргөдөл (энэхүү журмын зургаадугаар хавсралтаар баталсан маягтаар), хуулийн этгээд бол албан бичиг;

5.1.2. үрэгдүүлсэн гэрчилгээг хүчингүйд тооцсон тухай өдөр тутмын сонинд зарлуулсан баримт, сонингийн зарын хуулбар;

5.1.3. улсын тэмдэгтийн хураамж төлсөн баримт;

5.2. Усан замын тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээг нөхөж олгосон тохиолдолд гэрчилгээн дээр “нөхөж олгов” тэмдэглэл хийнэ.

5.3. Гэрчилгээг хэрэглэх явцад бичлэг, тэмдэглэл нь баларч муудан уншигдах боломжгүй болсон бол өмчлөгчийн хүсэлтээр сольж болно.

Зургаа. Усан замын тээврийн хэрэгслийг бүртгэлээс хасах.

6.1. Усан замын тээврийн хэрэгслийг техникийн хувьд цаашид ашиглах боломжгүй болсон эсхүл усанд живсэн, экспортлох тохиолдолд өмчлөгч нэг сарын дотор улсын бүртгэлээс хасуулна.

6.2. Усан замын тээврийн хэрэгслийг улсын бүртгэлээс хасах тохиолдолд дараах баримт бичгийг үндэслэнэ. Үүнд:

6.2.1. Тухайн тээврийн хэрэгслийг цаашид ашиглах боломжгүй болсон, экспортлох бол улсын бүртгэлээс хасуулах тухай өмчлөгчийн хүсэлт, шийдвэр;

6.2.2. Усан замын тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээ;

6.2.3. Татварын байгууллагын тодорхойлолт;

6.2.4. Усан замын тээврийн хэрэгсэлд техникийн хяналтын үзлэг хийсэн улсын байцаагчийн акт, эсхүл усанд живсэн тухай онцгой байдлын байгууллагын байцаагчийн дүгнэлт;

6.3. Усан замын тээврийн хэрэгслийн өмчлөгч нь энэ журмын 6.2-д заасны дагуу бүртгэлээс хасуулах тухай хүсэлтээ төрийн захиргааны төв байгууллагаас эрх олгосон захиргааны байгууллагад ирүүлнэ.

6.4. Захиргааны байгууллага нь хүсэлтийг хүлээн авснаас хойш ажлын 5 хоногийн дотор хасалт хийнэ.

Долоо. Усан замын тээврийн үйлчилгээ эрхлэгч этгээдийн эрх, үүрэг.

7.1. Усан замын тээврийн хэрэгслийг өмчилж авснаас хойш 14 хоногийн дотор усан замын тээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас эрх олгосон захиргааны байгууллагад бүртгүүлж улсын дугаар, гэрчилгээ авна;

7.2. Усан замын тээврийн хэрэгслийн улсын дугаарыг энэхүү журмын 4 дүгээр хавсралтаар баталсан загварын дагуу хийлгэж байрлуулна;

7.3. Усан замын тээврийн хэрэгслийг техникийн хувьд бүрэн бүтэн байдлыг ханган ашиглах ба түүний техникийн байдалд тогтмол үзлэг хийж, илэрсэн эвдрэл, гэмтлийг тухай бүр засах, өнгө үзэмжийг сайжруулах, усан замын тээврийн хэрэгсэлд засвар, үйлчилгээ хийсэн талаарх тэмдэглэгээг хувийн хэрэгт заавал хийнэ.

7.4. Усан замын тээврийн хяналтын улсын байцаагчийн тавьсан шаардлагыг бүрэн биелүүлж, усан замын тээврийн хэрэгслээ товлогдсон хугацаанд техникийн хяналтын үзлэгт заавал хамруулна;

7.5. Усан замын тээврийн хэрэгслийг шинээр хөвөлтөд гарах, хөдөлгүүрийг солих буюу их засвар хийсэн тохиолдолд усан замын тээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас эрх олгосон захиргааны байгууллагад 14 хоногийн дотор мэдэгдэн бүртгүүлэхээс гадна шилжилт хөдөлгөөнийг хийлгэнэ.

Найм. Бүртгэгч байгууллагын эрх, үүрэг.

8.1. Иргэн, хуулийн этгээдээс ирүүлсэн усан замын тээврийн хэрэгслийг бүртгүүлэх, улсын дугаар болон гэрчилгээ авах, шилжилт хөдөлгөөн хийлгэх, бүртгэлээс хасуулах тухай хүсэлт, холбогдох материалыг хүлээж авснаас хойш ажлын 10 хоногийн дотор шийдвэрлэнэ;

8.2. Усан замын тээврийн хэрэгслийг бүртгэж, гэрчилгээ олгохдоо бүртгэлийн карт хөтөлнө;

8.3. Усан замын тээврийн хэрэгслийн бүртгэл, шилжилт хөдөлгөөн хийлгэх, бүртгэлээс хасуулах талаар энэхүү журмын заалтыг зөрчсөн тохиолдолд түүнийг арилгуулах талаар арга хэмжээ авах эрхтэй;

8.4. Усан замын тээврийн хэрэгсэлд техникийн хяналтын үзлэг хийх хугацаа болон хамрагдах нутаг дэвсгэр, байрлалыг өдөр тутмын сонин бусад хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр уг үзлэг явуулахаас 14-өөс доошгүй хоногийн өмнө олон нийтэд мэдээлнэ;

8.5. Усан замын тээврийн хэрэгслүүдийг техникийн хяналтын үзлэгт бүрэн хамруулах ажлын бэлтгэлийг хангах арга хэмжээг авах талаар усан замын тээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын чиг үүргийг тухайн орон нутагт хэрэгжүүлж буй байгууллагад мэдэгдэнэ;

Ес. Хариуцлага.

9.1. Усан замын тээврийн хэрэгслийг бүртгүүлж, гэрчилгээ авалгүйгээр тээвэрлэлт хийсэн тохиолдолд Усан замын тээврийн тухай хуулийн 19.1.4. заалтын дагуу буруутай этгээдэд хариуцлага хүлээлгэнэ.

9.2. Техникийн үзлэгт усан замын тээврийн хэрэгслээ хамруулаагүй тохиолдолд Усан замын тээврийн тухай хуулийн 19.1.3. заалтын дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

9.3. Усан замын тээврийн хэрэгслийг энэхүү журмын 7.5-д заасан хугацаанд бүртгэл, шилжилт хөдөлгөөнийг хийлгээгүй тохиолдолд Усан замын тээврийн тухай хуулийн 19.1.3.-д заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

Арав. Бусад

10.1. Улсын хилээр түр хугацаагаар буцаж гаргах нөхцөлөөр оруулсан усан замын тээврийн хэрэгслүүдэд “түр дугаар” олгож болно.

10.2. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг дарга нь “Усан замын тээврийн тухай” хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.4.-т заасны дагуу орон нутгийн усан замын сүлжээнд хөвөлтийн улирлын эхлэх, дуусах хугацаа, бүсийг тухайн орон нутгийн байгаль орчны асуудал хариуцсан байгууллагатай хамтран батлах эрхээ хэрэгжүүлэн хөвөлтийн улирлын эхлэх, дуусах хугацааны талаар усан замын тээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад заавал мэдэгдэнэ.

---o0o---

Зүүн гар тал

Бага оврын усан онгоц, завь, катерын
хувийн хэргийн загвар

№ 000000

Хувийн хэрэг нь бага оврын усан онгоц, завь катерыг
өмчлөх /эзэмших/ эрх, Монгол Улсын Төрийн далбаа
мандуулан хөвөх эрхийг баталгаажуулж буй баримт бичиг
болно.

Улсын дугаар
Өмчлөгч /эзэмшигч/-ийн нэр

.....
Хаяг:.....

Байнгын зогсоол

.....
Олгосон:.....

/тэмдэг/...../гарын үсэг/

20... оны ... сарын ... өдөр

Улсын дугаар
Өмчлөгч /эзэмшигч/-ийн нэр

.....
Хаяг:.....

Байнгын зогсоол

.....
Олгосон:.....

/тэмдэг/...../гарын үсэг/

20... оны ... сарын ... өдөр

Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын
20... оны дүгээр сарын ... өдрийн
... тоот тушаалын гуравдугаар хавсралт

Баруун гар тал

Улсын дугаар
Өмчлөгч /эзэмшигч/-ийн нэр

.....
Хаяг:.....

Байнгын зогсоол

.....
Олгосон:.....

/тэмдэг/...../гарын үсэг/

20... оны ... сарын ... өдөр

Их бие

Төрөл, загвар

Үйлдвэрлэгчийн дугаар

Үйлдвэрлэсэн огноо, улс

Материал

Агаарт (хөндий) хайрцаг (хөвөгч блок)-тай эсэх, (м³).....

Ангилалын томъёо

Урт м, өргөн м,
 Хажуу хавирганы өндөрм,
 Хажуу хавирганы уснаас дээшхи хамгийн дээд өндөр м,
 Багтаамжтонн
 Зорчигчийн тоохүн
 Даацтн/кг
 Далбааны талбайм²
 Хөвөх бүс, нөхцөл

Хөдөлгүүр			
Төрөл			
Хүчин чадал			
Үйлдвэрийн дугаар			
Улсын байцаагч /гарын үсэг, тэмдэг/			

Бага оврын усан онгоц, завь, катерт заавал байх тоног
 төхөөрөмж, хэрэгслүүд

1. Дохио өгөх хэрэгслүүд

2. Аврах хэрэгслүүд

5. Хатаах, гал унтраах хэрэгслүүд

6. Зангуу, уяа оосорууд

7. Хангалтын бусад хэрэгслүүд

Хөдөлгүүр			
Төрөл			
Хүчин чадал			
Үйлдвэрийн дугаар			
Улсын байцаагч /гарын үсэг, тэмдэг/			

Хөдөлгүүр			
Төрөл			
Хүчин чадал			
Үйлдвэрийн дугаар			
Улсын байцаагч /гарын үсэг, тэмдэг/			

3.Холбооны хэрэгслүүд

4. Навигацын хэрэгслүүд

Техникийн хяналтын үзлэгт хамрагдаж хөвөлтөд тэнцсэн эсэх
 тэмдэглэгээ

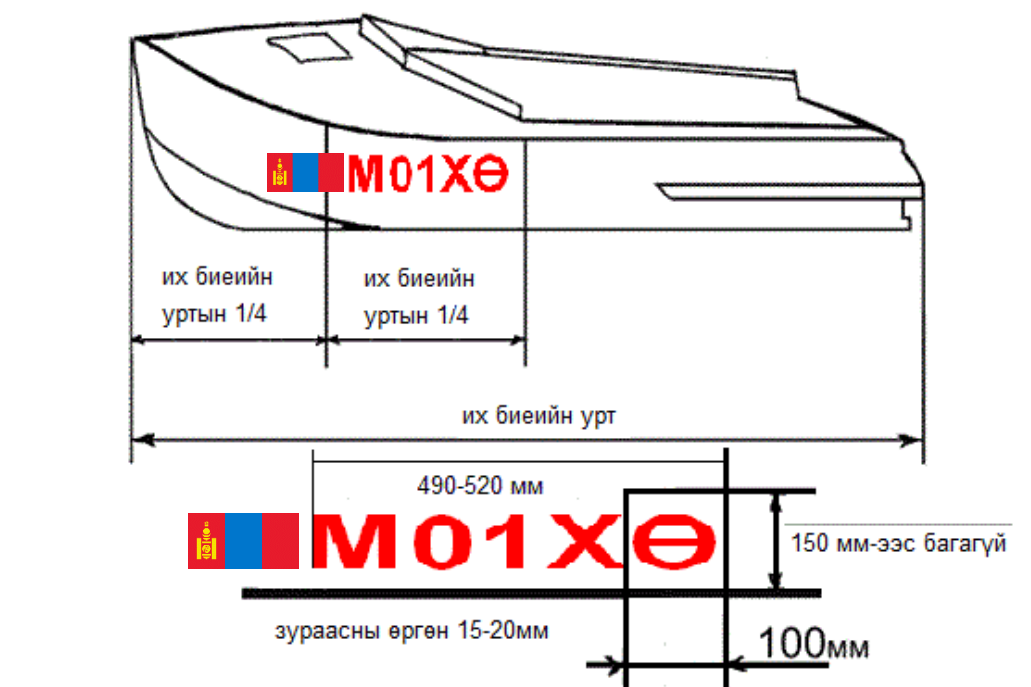
Огноо	Техникийн байдал	Улсын байцаагчийн гарын үсэг, тэмдэг

Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын
20... оны ... дүгээр сарын ... өдрийн
... тоот тушаалын дөрөвдүгээр хавсралт

Усан замын тээврийн хэрэгслийн улсын дугаар, түүнийг тэмдэглэх хэмжээ, байршил

1. Усан замын тээврийн хэрэгслийн улсын дугаар нь төрийн далбаа болон харьяалагдах улс, тухайн орон нутгийн нэрийг илэрхийлсэн гурван үсэг, усан замын тээврийн хэрэгсэл бүртгэгдсэн дарааллаар нь олгосон цифрээс бүрдэнэ. Цифр нь 01-ээс эхлэх ба цаашид бүртгэгдсэн усан замын тээврийн хэрэгслийн тооноос хамаарч аравт, зуут, мянгатын оронд шилжих маягаар дугаарлагдана.

Жишээ нь: M01XӨ гэсэн улсын дугаарын M үсэг нь Монгол Улс, 01-хамгийн эхэнд бүртгүүлсэн усан замын тээврийн хэрэгслийн дугаар, XӨ- Хөвсгөл аймаг.

2. Усан замын тээврийн хэрэгсэлд олгосон улсын дугаарыг тухайн тээврийн хэрэгслийн хамрын хоёр хажуу талд, түүний хошуун талаас, их биеийн уртын $\frac{1}{4}$ -тэй тэнцэх хэмжээний зайд, их биеийн дэвсгэр өнгөнөөс тод ялгарах өнгийн будгаар буюу зориулалтын наалт нааж тэмдэглэнэ.

Улсын дугаарын үсэг, тооны өндөр 150 мм-ээс багагүй, өргөн нь 100 мм, зураасны өргөн 15-20 мм байх ба дармал том үсгээр бичнэ. Үсгүүд нь тоонуудаасаа тухайн үсгийн буюу тооны өргөнтэй тэнцүү хэмжээгээр тусгаарлагдсан байна.

Усан замын тээврийн хэрэгслийн зохион бүтээгдсэн онцлогоос хамаарч дээр дурдсан шаардлагыг биелүүлэх боломжгүй тохиолдолд улсын дугаарын хэмжээ 7.6 см-ээс багагүй өндөртэй байх ба дугаар тэмдэглэх байршлыг усан замын тээврийн хяналтын улсын байцаагчаас зөвлөгөө авч тодорхойлно.

Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын
20.... оны дүгээр сарын ... өдрийн
... тоот тушаалын тавдугаар хавсралт

УСАН ЗАМЫН ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ТЕХНИКИЙН
ҮЗЛЭГ, ОНОШЛОГООНЫ ХУУДАС

Дугаар:
Огноо: 20.../.../...../

Техникийн хяналтын үзлэгт хамрагдаж байсан хугацаа: /анх удаа/
(он, сар, өдөр)

а. Өмчлөгч, эзэмшигч иргэн, хуулийн этгээдийн талаарх мэдээлэл

Иргэн, ААН, байгууллагын нэр:	
Регистрийн дугаар:	
Харьяалал /аймаг, сум, хот, дүүрэг/	
Хаяг:	
Холбоо барих /утас, цахим шуудангийн хаяг/	

б. Усан замын тээврийн хэрэгслийн техникийн тодорхойлолт

Улсын дугаар		Их биеийн материал	
Нэр		Их биеийн урт, өргөн (м)	
Марк		Ангилал	
Зориулалт		Хажуу хавирганы өндөр (м)	
Үйлдвэрлэсэн он, улс		Хажуу хавирганы уснаас дээшхи хамгийн дээд өндөр (м)	
Монгол Улсад орж ирсэн огноо		Суулт (м)	
Даац (т)		Байршил (газар, орон нутгийн нэр)	
Зорчигчийн багтаамж (хүн)		Багийн бүрэлдэхүүний тоо	

в. Хөдөлгүүрийн тоо

Үндсэн	Нэмэлт
Төрөл	Төрөл
Хүчин чадал (м/хүч)	Хүчин чадал (м/хүч)
Дугаар	Дугаар
Такт	Такт

г. Техникийн хяналтын үзлэг, оношлогоо

Д/д	Үзүүлэлтүүд	Үнэлгээ	Тайлбар
1.	Их биеийн байдал (ерөнхий байдлыг үнэлэх)		
2.	Жолоодлогын тоног төхөөрөмж (бүрэн бүтэн байдал, ажиллагааг үнэлэх)		
3.	Зангуу буулгах, татах тоног төхөөрөмж, уяа оосор (бүрэн бүтэн байдал, ажиллагааг үнэлэх)		
4.	Хөвөх чанар, тогтвортой байдал, үл живэх чанар (ерөнхий байдлыг үнэлэх)		
5.	Хөдөлгүүрийн хүчин чадлын дээд хязгаар (техникийн баримт бичгээр тогтоосон)		
6.	Хөдөлгүүрийн ажиллагаа (ялгарч буй утааны бохирдол байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийн зөвшөөрөгдөх хэмжээнд байгаа эсэх)	CO2 CO HC	
7.	Хөдөлгүүрийн аваарын унтраалга Kill cord – Emergency Cut off Switch (бүрэн бүтэн байдал, ажиллагааг үнэлэх)		
8.	Шатахууны савны битүүмжлэл (шатах тослох материал алдагдаж буй эсэх)		

9.	Цахилгааны тоног төхөөрөмж, хэрэгслүүд (бүрэн бүтэн байдал, ажиллагааг үнэлэх)		
10.	Ероолын ус шавхагч насосын ажиллагаа (бүрэн бүтэн байдал, ажиллагааг үнэлэх)		
11.	Гэрэлтүүлэг, дохионы хэрэгслүүд (нэр төрөл, тоо ширхэг, бүрэн бүтэн байдал, ажиллагааг үнэлэх)		
12.	Механик тоног төхөөрөмж, хэрэгслүүд (ерөнхий байдлыг үнэлэх)		
13.	Холбоо, радио холбооны хэрэгслүүд (төрөл марк, ажиллагааны бүрэн бүтэн байдал)		
14.	Галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх тоног төхөөрөмж, хэрэгслүүд (бүрэн бүтэн байдал, тоо ширхэг, хэрэглэх хугацаа)		
15.	Аврах хэрэгслүүд (нэр төрөл, тоо ширхэг, бүрэн бүтэн байдал, ашиглалтын шаардлага хангасан эсэхийг үнэлэх)		
16.	Хангалтын эд зүйлсийн иж бүрдэл (тоо ширхэг, шаардлагад нийцсэнийг тогтоох)		
Ерөнхий үнэлгээ, дүгнэлт (тэнцсэн, тэнцэхгүй)			
Аялах бүс, нөхцөл:			
Давалгааны өндрийн дээд хязгаар (м)			
Эргээс холдох алслалт (м)			
Хөдөлгүүрийн хүчин чадлын дээд хязгаар (м/хүч)			
Даацын дээд хязгаар (т)			

Техникийн оношлогооны
комиссын гишүүн /
(гарын үсэг) (овог нэр, албан тушаал)

Өмчлөгч (эзэмшигч) /
(гарын үсэг) (овог нэр, албан тушаал)

УСАН ЗАМЫН ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН БҮРТГЭЛИЙН МАЯГТ

Дугаар:

Огноо: 20.../.../...../

.....

..... танаа

/Өргөдөл хүлээн авагч байгууллага/

Өргөдлийн агуулга /Холбогдох утгыг сонгоно уу/		
☐ 1. Шинээр бүртгүүлэх	☐ 2. Бүртгэлд шилжилт хөдөлгөөн хийх	
☐ 3. Гэрчилгээг нөхөн олгох	☐ 4. Хөдөлгүүр өөрчилсөн	
Өргөдөл гаргагч иргэн, хуулийн этгээдийн талаарх мэдээлэл		
1. Аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэний нэр:	2. Харьяалал /аймаг, сум, хот, дүүрэг/	3. Регистрийн дугаар:
4. Байнгын оршин суугаа хаяг:	5. Холбоо барих утас: _____	
	6. Цахим шуудангийн хаяг: _____	
Өмч хүлээн авагч иргэн, хуулийн этгээдийн талаарх мэдээлэл /Зөвхөн бүртгэлд шилжилт хөдөлгөөн хийх тохиолдолд бөглөнө/		
1. Аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэний нэр:	2. Харьяалал /аймаг, сум, хот, дүүрэг/	3. Регистрийн дугаар:
4. Байнгын оршин суугаа хаяг:	5. Холбоо барих утас: _____	
	6. Цахим шуудангийн хаяг: _____	
Усан замын тээврийн хэрэгслийн техникийн тодорхойлолт		
1. Марк: _____	6. Үйлдвэрлэсэн: он _____ улс _____	
2. Даац _____ кг	7. Ангилал: ☐ жижиг ☐ дунд	
3. Зорчигчийн тоо _____	☐ бага ☐ том	
4. Их биеийн хэмжээ: Урт _____ м, өргөн _____ м	8. Багийн бүрэлдэхүүний тоо _____	
5. Их биеийн материал _____		
9. Оноосон нэр:	10. Зориулалт:	11. Үйл ажиллагаа явуулах газар, орон нутгийн нэр:
Хөдөлгүүрийн талаарх мэдээлэл		
1. Үндсэн хөдөлгүүр:		
марк _____	хүчин чадал _____ м.х	дугаар _____ төрөл _____
2. Нэмэлт хөдөлгүүр:		
марк _____	хүчин чадал _____ м.х	дугаар _____ төрөл _____

Хөдөлгүүр өөрчлөгдсөн тухай тэмдэглэл /Зөвхөн хөдөлгүүрийг өөрчилсөн тохиолдолд бөглөнө/			
марк _____	хүчин чадал _____ м.х	дугаар _____	төрөл _____

Өргөдөл гаргасан:

/..... /

Өргөдөл хүлээн авсан тухай тэмдэглэл /Бүртгэгч байгууллагын албан хаагч бөглөнө/				
Өргөдлийн дугаар:	Өргөдөл хүлээн авсан			
Огноо:	Нэр	Албан тушаал	Гарын үсэг	
Өргөдөл хавсаргасан баримт бичиг			шинээр	шилжилт хөдөлгөөн
Иргэн бол иргэний үнэмлэхийн хуулбар, хуулийн этгээд бол улсын бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар				
Усан замын тээврийн хэрэгслийн үйлдвэрлэгчийн техникийн дагалдах баримт бичиг				
Импортоор оруулж ирсэн бол гаалийн бүрдүүлэлтийн мэдүүлэг, эсхүл бүрдүүлэлт хийснийг нотолсон гаалийн байгууллагын тодорхойлолт				
Усан замын тээврийн хэрэгслийг Монгол Улсад үйлдвэрлэж, угсарсан бол түүнийг нотолсон баримт бичиг				
Усан замын тээврийн хэрэгслийг техникийн үзлэг, оношлогоонд оруулсан баримт бичиг				
Улсын тэмдэгтийн хураамж болон бусад холбогдох татвар, хураамж төлсөн баримт				
Хуульд заасан даатгалд даатгуулсан баримт				
Иргэн, хуулийн этгээдийн хооронд байгуулсан өмчлөлөө шилжүүлсэн гэрээ /нотариатаар гэрчлүүлсэн/				
Усан замын тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээ				
Усан замын тээврийн хэрэгслийн хөдөлгүүр өөрчлөгдсөн тохиолдолд тухайн өөрчлөлт нь стандартын шаардлага хангаж байгааг нотолсон техникийн хяналтын үзлэгийн дүгнэлт, хүсэлт				
Гэрчилгээг нөхөн олгохыг хүссэн иргэний өргөдөл, хуулийн этгээд бол албан бичиг				
Үрэгдүүлсэн гэрчилгээг хүчингүйд тооцсон тухай өдөр тутмын сонинд зарлуулсан баримт, сонингийн зарын хуулбар				
Хавсралт хуудасны тоо				